

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

OSAVUOSIKATSAUKSEN RAPORTOINTI 1-9/2026

Osavuositarkastus raportoidaan jatkossa Kuntamaiseman järjestelmässä.

Tekstiosassa kerrotaan:

1. Olennaiset tapahtumat tilikaudella
2. Poikkeamat talousarvion toteutumisesta (tapahtumat, ei lukupoikkeamat)
3. Esitetään ennuste tilikauden toteutumisesta tulosaluetasolla.

Enää ei ole tarvetta kertoa erikseen talouden toteutumisesta, sillä ne näkyvät suoraan Kuntamaisemassa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 1000 €	TA 2026	MUUTOS	MTA 2026	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2026	TP 2025
Toimintatuotot	3 569		3 463	2 410	-1 053	69,6 %	3 487	3 348
Myyntituotot	1 708	-174	1 534	1 043	-492	67,9 %	1 534	1 486
Maksutuotot	913	67	981	730	-250	74,5 %	1 005	975
Tuet ja avustukset	877		877	596	-281	68,0 %	877	825
Muut toimintatuotot	71		71	41	-30	58,3 %	71	63
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-60 873	1 022	-59 852	-43 041	16 811	71,9 %	-59 709	-57 410
Henkilöstökulut	-31 610	576	-31 034	-22 566	8 467	72,7 %	-31 227	-29 570
Palvelujen ostot	-11 248	120	-11 128	-7 238	3 890	65,0 %	-10 884	-10 220
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 076	97	-978	-806	172	82,4 %	-993	-960
Avustukset	-2 663	210	-2 453	-1 791	662	73,0 %	-2 293	-2 252
Muut toimintakulut	-14 276	18	-14 259	-10 640	3 619	74,6 %	-14 312	-14 408
Toimintakate	-57 304	1 022	-56 389	-40 631	15 758	72,1 %	-56 222	-54 061
Vuosikate	-57 304	1 022	-56 389	-40 631	15 758	72,1 %	-56 222	-54 061
Poistot ja arvonalentumiset	-97		-97	-61	36	63,1 %	-97	-335
Poistot ja arvonal.	-97		-97	-61	36	63,1 %	-97	-335
Tilikauden tulos	-57 401	915	-56 486	-40 692	15 794	72,0 %	-56 319	-54 397
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-57 401		-56 486	-40 692	15 794	72,0 %	-56 319	-54 397

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa palvelualueen hallintoa, varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa elinikäisen oppimisen palveluita sekä nuoris-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet on esitetty erillisessä liitteessä sekä tulosalueiden palvelusuunnitelmissa.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Sivistyksen yhteiset

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistyksen yhteisten tulosalueella on ohjattu palvelualueen vuoden 2027 talousarvion valmistelua. Palvelualueen tulosalueet tekivät henkilöstön budjetoinnin ja oman tulosalueensa ehdotuksen käytettävissä olevista määrärahoista, josta koostui sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen kehysbudjetti vuodelle 2027. Kunnanhallitus edellytti kaikilta palvelualueilta kehysbudjetoinnin raamin pienentämistä ja sivistysjohtaja teki teknisen muutoksen 0,8 milj. euron pienennyksestä yhdessä talousosaston kanssa palvelualueen kehysbudjettiin. Talousarvion valmistelun rinnalla tarkasteltiin hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan 24.3.2026 seminaarin pohjalta vuoden 2027 talousarviotavoitteita ja koko kuntastrategian tavoitteiden terävöittämistä lopulle strategiakaudelle.

Opetuspalvelut

Ehnoosin koulun tarveselvitys palautui kunnanhallituksesta täydennettäväksi kesäkuussa 2026.

Opetuspalvelut on valmistellut täydennykset yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Täydennykset liittyvät erityisesti monialaisen tuen järjestämiseen, tarvittaviin tilaratkaisuihin sekä 1.8.2026 voimaan tulleen lakimuutoksen vaikutuksiin opetuksen järjestämisessä. Päivitettyä tarveselvitystä käsitellään teknisessä lautakunnassa 25.8.2026.

Pidennettyä oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntömuutos tuli voimaan 1.8.2026. Voimassa olevat päätökset tarkistetaan uuden lainsäädännön mukaisiksi 31.8.2026 mennessä. Jatkossa pidennetyn oppivelvollisuuden perusteena on oppilaan vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite.

Vesiturvallisuuden edistäminen jatkuu hankerahoituksella toteutettavina vesiturvallisuusoppitunteina kaikille 5.-luokkalaisille elo-syyskuun aikana. Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton asiantuntija toteuttaa opetusta lähivesistöjen yhteydessä toiminnallisina rastitehtävinä aidossa ympäristössä.

Opetussuunnitelman kehittämistä vahvistetaan palkkaamalla hankerahoituksella kaksi hankekoordinaattoria. Heidän tehtävänä on edistää liikunnallisen elämäntavan, suomi toisena kielenä -opetuksen sekä valmistavan opetuksen uusien opetussuunnitelmakirjausten toimeenpanoa ja toimintatapojen kehittämistä kunnassa.

Tekoälyn hyödyntämistä opetuksessa laajennetaan osana opetuksen kehittämistä. Opettajille ja oppilaille on hankittu aiempaa laajemmat lisenssit, jotka parantavat myös käytön tietosuojaa ja tietoturvaa. VESO-koulutuksissa henkilöstö perehtyi toimintaympäristön muutoksiin ja tekoälyn pedagogiseen hyödyntämiseen. Koulutuksia jatketaan syksyn aikana kahdella kohdennetulla käyttökoulutuksella.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut ovat edistäneet strategisten tavoitteiden toteuttamista suunnitellusti. Leikin toteuttamisen itsearviointi on tehty Valssi laadunarvioitityökalun avulla ja päiväkodit ovat tehneet kehittämissuunnitelmat tuleville vuosille. Kehittämissuunnitelmien mukaiset toimet on aloitettu.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Tilikauden toteuman ennustaminen on haastava Heikkilän päiväkodista kohdistuvien lisäkulujen vuoksi. Päiväkotiin on pitänyt hankkia kalusteita ja materiaaleja. Toisaalta yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän osalta rahaa tulee säästymään tulevina kvartaaleina. Anttilan päiväkodin kalustesuunnittelun kulut sijoittuvat viimeiseen kvartaaliin. Varhaiskasvatukseen on tullut odotettua enemmän lapsia, joten Hyökännummen päiväkotiin on palkattu lisäkasvattaja ja Nummisten päiväkodissa aloittaa marraskuussa lisäkasvattaja.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi -tulosalue

Valtuusto hyväksyi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman kesäkuussa, ja vuoden 2027 priorisoitavat toimenpiteet on käsitelty palvelualueiden johtoryhmissä.

Nuorisopalvelujen henkilöstöresurssi pieneni määräaikaisen nuoriso-ohjaajan työsuhteen päätyttyä 2.9., minkä vuoksi nuorisotilan aukioloaikoja supistettiin hieman. Samalla kehitetään suunnitelmallisesti koulu- ja alueyhteistyötä sekä 3.–6.-luokkalaisten toimintaa nuorisotilalla ja kouluissa. Yhteistyö Tuusulan nuorisopalvelujen kanssa jatkuu Ohkolan, Hyökännummen ja Kellokosken kouluilla sekä Kellokosken nuorisotilalla.

Harrastamisen Mäntsälän mallin elokuun täydennyskilpailutuksessa valittiin viisi toimijaa, ja siinä painotettiin kulttuuriharrastuksia. Hankinta monipuolistaa harrastustoimintaa ja -kokeiluja. Toimintaa koordinoiva määräaikainen nuoriso-ohjaaja aloitti 1.9.2026, mikä vahvistaa hankkeen toteutusta ja edellyttää tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa.

Liikuntapalvelujen toiminta ja osallistujamäärät ovat kasvaneet edellisvuodesta. Liikuntaneuvonnan ja kuntosaliohjauksen kysyntä on lisääntynyt, kurssi- ja tapahtumatoiminta on tavoittanut eri kohderyhmiä, ja liikuntatilojen käyttöaste on ollut hyvä. Syyskauden kurssit täyttyivät lähes kokonaan. Liikuntapalveluissa on käynnistetty vuoden 2027 tarvekeskeisen toiminnan suunnittelu.

Monitoimitalon elokuussa avattu kuntosali on saanut kuntalaisilta myönteisen vastaanoton. Skeittiparkki ja ulkokuntosali valmistuvat lokakuussa. Urheilupuiston korjaushankkeelle haetaan valtionavustusta yhteistyössä teknisen ja elinvoimapalveluiden kanssa. Mustanmäen luontopolun ja terveystien alueen lenkkipolkujen laajentamista suunnitellaan osana liikuntapaikkarakentamisen kehittämistä.

Vapaa-aikapalvelut koordinoi yhteisöllisen Valotapahtuman turvallista järjestämistä yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa.

Kansalaisopiston toiminta kasvoi edellisvuoteen verrattuna kurssin lukumäärän osalta, mutta laski hivenen netto-opiskelijoiden kohdalla. Netto-opiskelijoita oli 1287 (-253) ja toteutuneita kursseja oli 298 (+13). Kansalaisopisto sai maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen valtionavustuksen kaudelle 2026-2027.

Kirjaston tarveselvitys on valmistunut. Yhteisesittely lautakunnille ja vaikuttamistoimielimille on pidetty syyskuussa.

Seniorityössä yksilötyön tarve on vähentynyt, ja toimintaa on painotettu aiempaa enemmän uusiin ryhmämuotoisiin palveluihin. Seniorityön vuosisuunnitelma 2026 on laadittu hyvinvointia ja turvallisuutta edistävien tarpeiden pohjalle. Kunnassa ikääntyneiden parissa työskentelevien työntekijöiden yhteinen kokoontuminen keskittyi yhteistyön mahdollisuuksiin ja nosti esiin tarpeen ikääntyvien asukkaiden erilaisten nivelvaiheiden tukemiseen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Kulttuuripalveluja tarkastellaan syksyllä 2026 kokonaisuutena yli hallintorajojen, mikä tukee yhtenäistä palvelurakennetta ja strategista ohjausta.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin alueella on aloittanut 1.8.2026 vakinainen toimistosihteeri.

Toimistosihteerityön palkkarahat siirrettiin osavuosikatsaus 2/2026 1.9.2026 alkaen sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset –tulosalueelta elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle sivistyslautakunnan päätöksellä.

Talousarviomuutokset

Osavuosikatsauksen 3/2026 yhteydessä sivistyslautakunnalle ei esitetä talousarvio- tai määrärahamuutoksia.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 1000 €								
	TA 2026	MUUTOS	MTA 2026	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2026	TP 2025
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-397		-397	-300	97	75,5 %	-413	-518
Toimintakate	-397		-397	-300	97	75,5 %	-413	-518
Opetuspalvelut 1000 €								
	TA 2026	MUUTOS	MTA 2026	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2026	TP 2025
Toimintatuotot	2 225	-113	2 112	1 319	-793	62,4 %	2 112	2 012
Toimintakulut	-37 948	566	-37 382	-26 846	10 536	71,8 %	-37 215	-35 971
Toimintakate	-35 723	453	-35 270	-25 527	9 742	72,4 %	-35 102	-33 959
Varhaiskasvatuspalvelut 1000 €								
	TA 2026	MUUTOS	MTA 2026	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2026	TP 2025
Toimintatuotot	692	67	760	524	-236	68,9 %	785	756
Toimintakulut	-18 245	413	-17 831	-12 810	5 021	71,8 %	-17 856	-16 999
Toimintakate	-17 552	481	-17 072	-12 287	4 785	72,0 %	-17 072	-16 243
Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut 1000 €								
	TA 2026	MUUTOS	MTA 2026	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2026	TP 2025
Toimintatuotot	652	-61	591	567	-23	96,1 %	591	580
Toimintakulut	-4 283	42	-4 241	-3 084	1 156	72,7 %	-4 224	-3 921
Toimintakate	-3 632	-19	-3 650	-2 517	1 133	69,0 %	-3 634	-3 341

Investoinnit

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2026	TA muutokset 2025	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2026	Poikkeama	Ennuste
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta							
Irtain omaisuus							
Tilojen kalustaminen							
Opetussuunnitelman mukainen kalustaminen	Menot	-25 000		-25 000	-2 265	-22 735	-25 000
Opetusvälineistön uudistaminen		-30 000		-30 000	-11 720	-18 280	-30 000
Monitoimitalon kuntosali, painoharjoittelulaitteet		-60 000		-60 000	-60 646	646	-60 000
Kansalaisopiston opetuskaluston uusiminen		-15 000		-15 000	-8 020	-6 980	-15 000
Aineeton käyttöomaisuus							
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	Menot	-130 000		-130 000	-82 651	-47 349	-130 000
	Tulot						
	Netto	-130 000		-130 000	-82 651	-47 349	-130 000

Oheisessa taulukossa esitetään sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen investointien toteumat 30.9.2026 tilanteessa.

Vapaa-aikapalveluissa kuntosalilaitteiden hankinta on toteutettu kokonaisuudessaan.

Kansalaisopiston opetusvälineiden hankintoja on tehty.